

OPDRACHT 1 Met hulp: verbanden interpreteren

In deze les oefen je het doorzien van verbanden die een schrijver in zijn of haar tekst aanbrengt. Daarbij kun je de signaalwoordenlijst gebruiken die je van je docent krijgt.

1. Lees de tekst actief. Plaats dit teken als je een verband herkent.

Actief lezen

→ Ik zie een verband.

2. Lees de uitleg.

Uitleg

Je weet dat een schrijver in een tekst allerlei verbanden aanbrengt. Soms maakt de schrijver **expliciet** duidelijk dat hij een verband legt, door signaalwoorden te gebruiken. Maar ook op plaatsen waar geen signaalwoorden staan, kan sprake zijn van verbanden. Dat soort **impliciete** verbanden kun je toch doorzien door je voorkennis te gebruiken.

Verbanden komen niet alleen voor tussen twee zinnen, maar ook, net zo vaak, **tussen twee tekstdelen**. Een schrijver kan bijvoorbeeld een hele alinea gebruiken om een voorbeeld te geven van iets wat hij in de alinea daarvoor beweerd heeft.

Als voor jou goed duidelijk is wat een tekstdeel te maken heeft met een vorig of volgend tekstdeel, begrijp je de tekst beter.

3. Werk in tweetallen.

- Lees de tekst opnieuw, pauzeer na elk tekstdeel en beantwoord de vraag of vragen bij het tekstdeel.
- Wanneer je beiden de vragen beantwoord hebt, vergelijk je de antwoorden met elkaar en kies je het beste antwoord.

Dramatisch afgenomen

1. Regel 7-11: Wat is het verband met de voorgaande zin of zinnen?	Wat weet je nu over het onderwerp?	Was er een een signaalwoord dat je hielp? Welk?
--	------------------------------------	---

2. Regel 16-18: Wat is het verband met de voorgaande zin of zinnen?	Wat weet je nu over het onderwerp?	Was er een een signaalwoord dat je hielp? Welk?
---	------------------------------------	---

Wat weten we?

3. Regel 27-31: Wat is het verband met de voorgaande zin of zinnen?	Wat weet je nu over het onderwerp?	Was er een een signaalwoord dat je hielp? Welk?
---	------------------------------------	---

4. Regel 37-40: Wat is het verband met de voorgaande zin of zinnen?	Wat weet je nu over het onderwerp?	Was er een een signaalwoord dat je hielp? Welk?
---	------------------------------------	---

De oorzaken

5. Regel 47-51: Wat is het verband met de voorgaande zin of zinnen?	Wat weet je nu over het onderwerp?	Was er een een signaalwoord dat je hielp? Welk?
---	------------------------------------	---

6. Regel 52-55: Wat doet de schrijver in dit stukje?	Wat weet je nu over het onderwerp?	Was er een een signaalwoord dat je hielp? Welk?
--	------------------------------------	---

Meer vlinders in Nederland

7. Regel 60-68: Wat doet de schrijver in dit stukje?	Wat weet je nu over het onderwerp?	Was er een een signaalwoord dat je hielp? Welk?
--	------------------------------------	---

Tip

1. Als je een **signaalwoord** – bijvoorbeeld 'echter'- tegenkomt, is het goed als je dat herkent: hé, een tegenstelling!
2. De volgende stap is altijd om te bedenken wat de schrijver vertelt: **welke tegenstelling** is het waarover de schrijver het heeft, en waarom is het een tegenstelling?

OPDRACHT 2 Een oorzaak-gevolgschema maken

De tekst 'Vlinders worden zeldzaam' gaat grotendeels over oorzaken en gevolgen. Maak een samenvatting van de tekst in het volgende schema. Vat bij elk onderdeel samen wat de schrijver vertelt en geef er één voorbeeld bij. Heb je te weinig ruimte gebruik dan je schrift.

Wat is er aan de hand?

Wat zijn de oorzaken en gevolgen?

Wat kun je eraan doen?

OPDRACHT 3 Vragen beantwoorden over de tekst

1. Vat in drie zinnen de tekst samen. Gebruik daarvoor het schema van opdracht 2.

2. De tekst vertelt iets over de zomers van honderd jaar geleden (r. 4-5). Waardoor kenmerken zich, daarmee vergeleken, de zomers van tegenwoordig?

3. In het tekstdeel **Wat weten we?** zijn de begrippen 'verspreiding' en 'populatie' belangrijk. Wat betekenen die twee begrippen in deze tekst?

4. Leg uit waarom de daling van het aantal vlinders misschien nog wel groter is dan de genoemde 84%.

5. Wat zou Kars Veling (r. 44-46) bedoelen met 'vergroening van agrarisch gebied'?

6. In regel 65 lees je: '...in de tuin is zon nodig zodat vlinders kunnen bewegen'. Leg dit uit.

7. Hoe vind je de dramatische afname van het aantal vlinders? Wil je er iets aan doen?
